

COVID-19 SALGINININ DİSK/GENEL-İŞ KADIN İŞÇİLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ ARAŞTIRMASI

Mart 2021

Araştırma Dairesi

DİSK/GENEL-İŞ

Türkiye Genel Hizmetler İşçileri Sendikası

**DİSK/Genel-İş
Covid-19 Salgınının Kadın İşçiler
Üzerindeki Etkileri Araştırması**

Mart 2021

Sahibi: Genel-İş adına Genel Başkan Remzi Çalışkan

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Şükret Sevgener

Yayına Hazırlık: DİSK/Genel-İş Araştırma Dairesi

Araştırmacılar: Dr. Özgün Millioğulları Kaya, Mine Dilan Kıran

Baskıya Hazırlık: DİSK/Genel-İş Basın-Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü

Tasarım: Buket Şimşek Baykal

Basım Yeri: DİSK/Genel-İş Matbaası Adakale Sokak 4/A Sıhhiye/Ankara **Tel:** (0312) 435 44 21

Basım tarihi: Mart 2021

Adres: Çankırı Caddesi No: 28 Kat: 7 Ulus/Ankara

Tel: 0312 309 15 47 **Faks:** 0312 309 10 46

İÇİNDEKİLER

Sunuş	1
Kapsam, Örneklem ve Yöntem	2
Araştırma Özeti	3
Demografik Özellikler	4
Çalışma Koşulları ve Ücret Düzeyleri	7
İşçi Sağlığı	11
Salgın Sürecinde Ev İçi Sorumluluklar	14
Kadına Yönelik Şiddet	17
Sendika	21
Sonuç ve Öneriler	23

SUNUŞ

Bu yıl 8 Mart'ı, Covid-19 salgının etkisi ile kadına yönelik şiddetin ve kadın emeğine yönelik saldırıların arttığı, işsizliğin yükseldiği, toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin derinleştiği bir süreçte karşıladık. Uzun süren karantina dönemleri, iş yerlerinin, okulların ve kreşlerin kapalı kalması ekonomik hayatta etkisini her geçen gün daha fazla hissettiren, çalışma hayatında güvencesiz konumda çalışan kadınların iş hayatından çekilmelerine, çalışma biçimlerinin değişmesine, kayıt dışı sektörlerde çalışanların gelirlerinin düşmesine ve işsizliğin artmasına yol açtı.

Kadın istihdamının yoğun olduğu sağlık, eğitim, belediye, toptan ve perakende sektörlerinde çalışanlar da bu süreçten olumsuz etkilendi. Bu süreçte Sendikamıza üye kadın işçilerin de çalışma ve yaşam koşulları ağırlaştı. Bu çalışmanın amacı da salgın sürecinde kadın üyelerimizin çalışma koşulları, gelir düzeyleri, ev içi sorumlulukları, işyerinde ve evde şiddet gibi konularda yaşadıkları sorunları araştırmaktır.

Ocak 2021 döneminde gerçekleştirilen anket çalışmasının sonuçları, Covid-19 salgını ile birlikte kadın işçilerin hem işyerlerinde hem de evde çalışma koşullarının ağırlaştığını gösterdi. Kadın işçilerin çalışma biçimleri değişti, hane içinde işsizlik nedeniyle maddi sorunlar arttı, ücret eşitsizlikleri derinleşti. Kadınlara ve çocuklara yönelik şiddet hem işyerinde hem de evde artarak devam etti. Salgına yönelik tedbirler yetersiz kaldı, birçok üyemiz salgın sürecinde hastalandı. Kısacası Covid-19 salgını ile birlikte kadın üyelerimiz sadece sağlık açısından değil, toplumsal ve ekonomik açıdan da olumsuz etkilendi.

Elinizdeki bu çalışmada, araştırmanın sonuçları detaylı bir şekilde yer almaktadır. Araştırmayı gerçekleştiren ve yayına hazırlayan herkese teşekkür eder, araştırmanın örgütümüz için yararlı olmasını dileriz.

**DİSK/GENEL-İŞ
GENEL YÖNETİM KURULU**

KAPSAM, ÖRNEKLEM ve YÖNTEM

Covid-19 salgınının görülmeye başlaması ile birlikte hem konfederasyonumuz DİSK hem de sendikamız salgının işçiler üzerindeki etkilerini araştırmak için dizi araştırma gerçekleştirdiler ve bu çalışmalarını kamuoyu ile paylaştılar. Bu çalışmaların belirli bölümlerinde toplumsal cinsiyet analizleri yapılarak kadın işçilerin de durumu ortaya konulmaya çalışıldı. Ancak söz konusu analizler, kadın işçilerin salgın döneminde yaşadığı sorunları ayrıntılı ele alma amacıyla değil, genel bir çerçeveye çizme amacıyla yapıldı.

Bu araştırmanın amacı, DİSK/Genel-İş Sendikasına üye kadın işçilerin salgın sürecinde çalışma ve yaşam koşullarında yaşadıkları sorunları ayrıntılı bir şekilde ele almaktır. Araştırma, DİSK/Genel-İş Araştırma Dairesi tarafından planlandı, hazırlandı ve saha çalışması 21-29 Ocak 2021 tarihleri arasında yürütüldü.

Araştırma kapsamında Sendikamıza üye kadın işçiler için *GoogleForms* uygulaması kullanılarak çevrimiçi (online) araştırma soru formu oluşturuldu. 29 Ocak 2021 tarihinde telefon numaralarına ulaşılan 18 bin 848 kadın üyemize mesaj yoluyla gönderildi. Üyelerimizin 2 bin 108'i (yüzde 11,1) ankete katıldı. Ankete katılan üyelerimizden 2 bin 50'si (yüzde 97,2'si) anketi tamamladı, 58'i (yüzde 2,8) ise anketi yanıtlamadı. Online (çevrimiçi) anket formu sadece anket bağlantısı gönderilen işçilerce dolduruldu. Araştırma internet üzerinde başkalarının erişimine açılmadı.

DİSK/Genel-İş Kadın Üye Anketi, Veriler, SPSS 22 programı ile 8-18 Şubat tarihleri arasında analiz edildi.

“

Üyelerimizin 2 bin 108'i (yüzde 11,1) ankete katıldı. Ankete katılan üyelerimizden 2 bin 50'si (yüzde 97,2'si) anketi tamamladı, 58'i (yüzde 2,8) ise anketi yanıtlamadı. Online (çevrimiçi) anket formu sadece anket bağlantısı gönderilen işçilerce dolduruldu.

ARAŞTIRMA ÖZETİ

► Demografik Özellikler

- Kadın İşçilerin Yüzde 49'u 36-55 Yaş Aralığında, Yüzde 45'i 26-35 Yaş Aralığındadır.
- Kadın İşçilerin Yüzde 40,2'si Yüksek Öğrenimlidir.
- Hanehalkı Büyüklüğü 1-3 Kişiden Oluşmaktadır.

► Çalışma Koşulları ve Ücret Düzeyleri

- Karantina Sürecinde Her 10 Haneden 3'ünde İşsizlik Yaşandı.
- Kadın İşçilerin Yüzde 70'inin Salgın Sürecinde Çalışma Biçimi Değişti, Yüzde 50'si İşe Dönüşümlü Gitti.
- Kadın İşçilerin Yüzde 38'inin Geliri Düştü.
- Ücret Eşitsizliği Derinleşti.

► İşçi Sağlığı

- Kronik Rahatsızlığı Olmasına Rağmen Uzaktan Çalıştırılan Kadın İşçi Oranı Yalnızca Yüzde 22!
- Kendisinin veya Çalışma Arkadaşının Covid-19'a Yakalandığını Belirtenlerin Oranı Yüzde 76!
- İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Önlemleri Yetersiz!
- Kadın İşçiler Sağlıkları İçin Endişe Duyuyorlar.

► Salgın Sürecinde Ev İçi Sorumluluklar

- Salgın Sürecinde Ev İçinde Yaşanan Öncelikli Sorunlar; Ev İşleri, Çocuk ve Yaşlı Bakımı Oldu.
- Salgında Her 10 Kadından 2'si Ev İçi Sorumlulukları (Yaşlı, Çocuk Bakımı Gibi) Nedeniyle İzin Aldı.
- Salgında Kadınların İşyerinde Çalışma Süresi Azalırken, Evde Çalışma Süresi Arttı.
- Salgın Sürecinde Çocuk Bakımı Önemli Bir Sorun Oldu.

► Kadına Yönelik Şiddet

- Kadın İşçilerin Yüzde 68'i Salgın Sürecinde Kadın ve Çocuklara Yönelik Şiddetin Arttığını Belirttiler.
- Salgın Sürecinde Kadın Üyelerimizin Yüzde 44'ü Ev İçinde Tartışma ve Çatışma Yaşadı.
- Kadın Üyelerimizin Yüzde 7'si Şiddete Uğradı.
- Kadınların yüzde 64'ü Psikolojik Şiddete, Yüzde 28'i Ekonomik Şiddete Maruz Kaldı.
- İşyerlerinde de Şiddet Arttı: Her 10 Kadın İşçiden 2'si İşyerinde Şiddete Uğradı.

► Sendika

- Türkiye'de Sendikalarda Kadınların Temsiliyeti Yetersiz!
- Kadın İşçilerin Eylem ve Etkinliklere Katılımı Düşük!

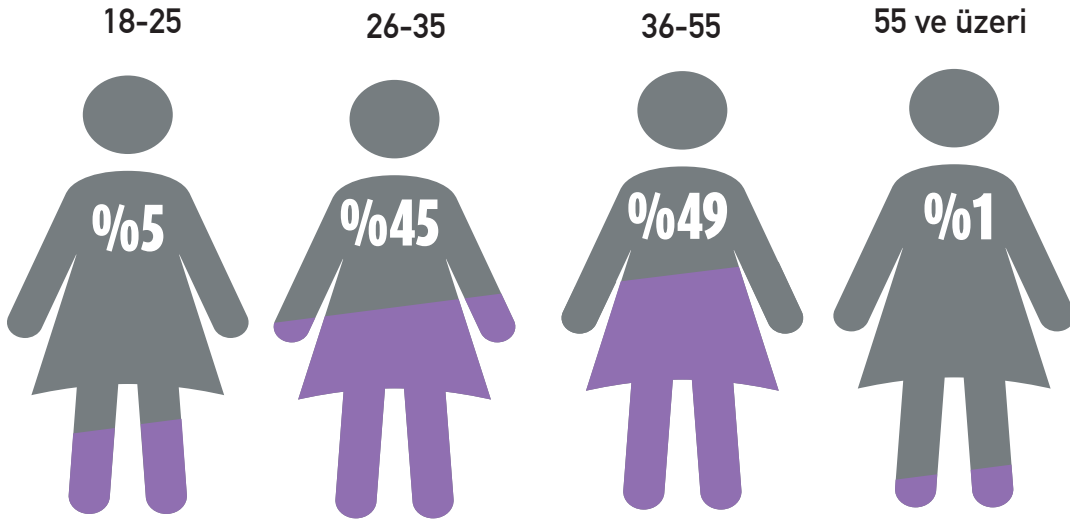
Demografik Özellikler

Yaş Dağılımı: _____

**Kadın İşçilerin Yüzde 49'u 36-55 Yaş Aralığında,
Yüzde 45'i ise 26-35 Yaş Aralığındadır.**

Araştırmaya katılan Genel-İş üyesi kadın işçilerin büyük bir kısmı 36-55 yaş grubundadır. Yaş dağılımlarına ayrıntılı olarak baktığımızda; kadın işçilerin yüzde 49'unun 36-55 yaş aralığında, yüzde 45'inin 26-35 yaş aralığında, yüzde 5'inin 18-25 yaş aralığında ve yüzde 1'inin de 55 ve üzeri yaş aralığında olduğu görülmektedir.

Grafik.1. Araştırmaya Katılan Kadın İşçilerin Yaş Dağılımları (%)

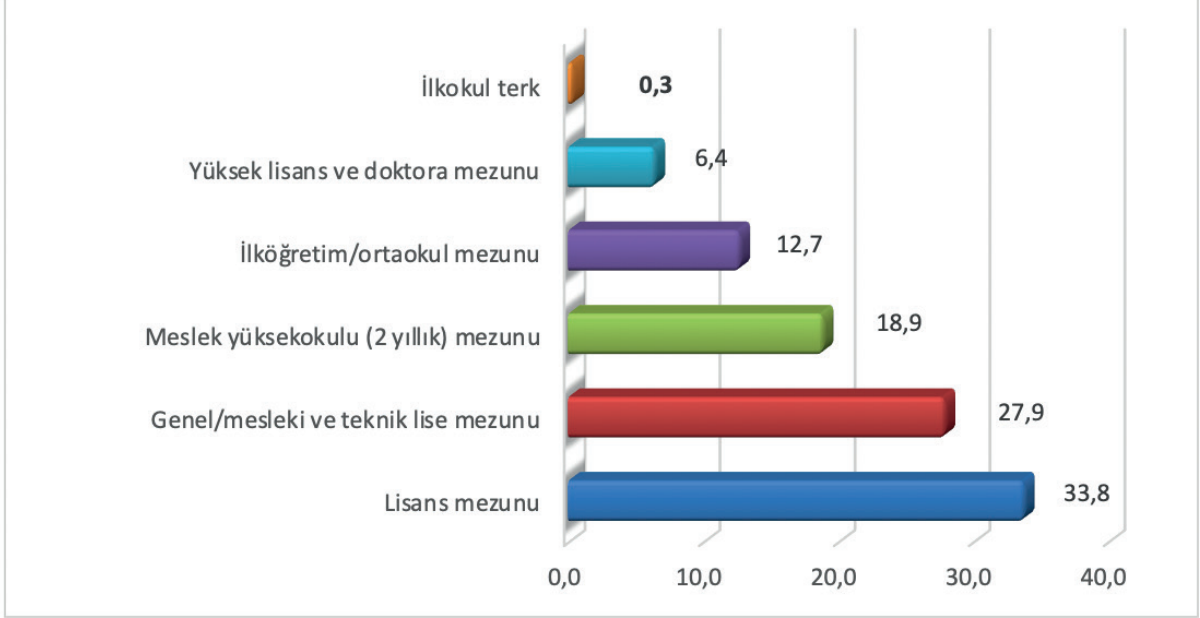

Eğitim Düzeyi: _____

Kadın İşçilerin Yüzde 40,2'si Yüksek Öğrenimli.

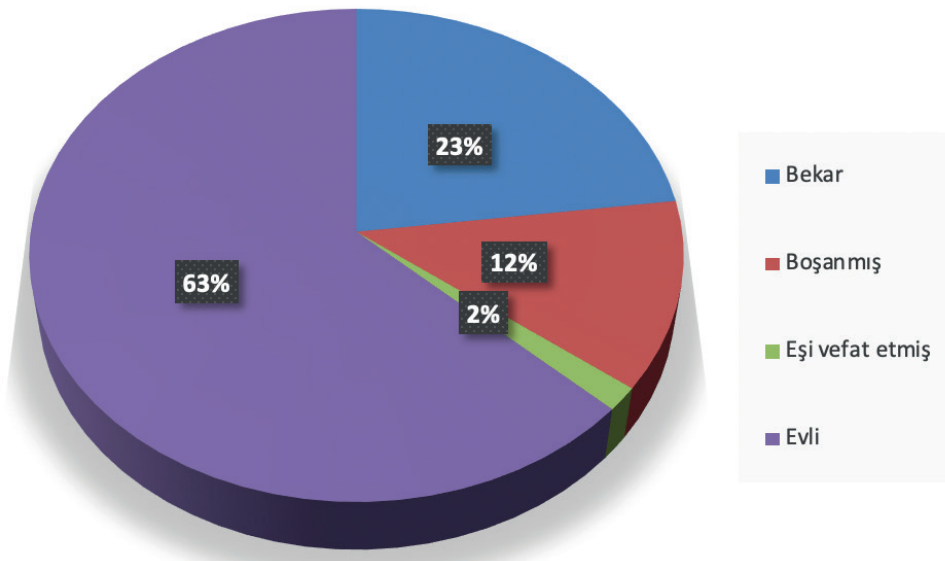
Kadınların eğitim düzeyinin yüksek olması istihdama katılımlarını doğrudan etkilemektedir. Türkiye genelinde istihdam içerisindeki kadınların yüzde 35'i¹ yükseköğrenim mezunudur. Araştırmamızda da Genel-İş üyesi kadın işçilerin yüzde 40,2'sinin yüksek öğrenimli olduğu görülmüştür. Buna göre kadın işçilerin; yüzde 33,8'i lisans, yüzde 6,4'ü yüksek lisans ya da doktora mezunudur. Lise ve dengi eğitim düzeyine sahip kadın işçilerin oranı yüzde 27,9, meslek yüksekokulu mezunu kadınların oranı yüzde 18,9, ilköğretim/ortaokul mezunlarının oranı yüzde 12,7 ve ilkokul terk olanların oranı yüzde 0,3'dür.

¹ TÜİK, Kasım 2020.

Grafik.2. Araştırmaya Katılan Kadın İşçilerin Eğitim Düzeyleri (%)

♀ Medeni Durum: _____

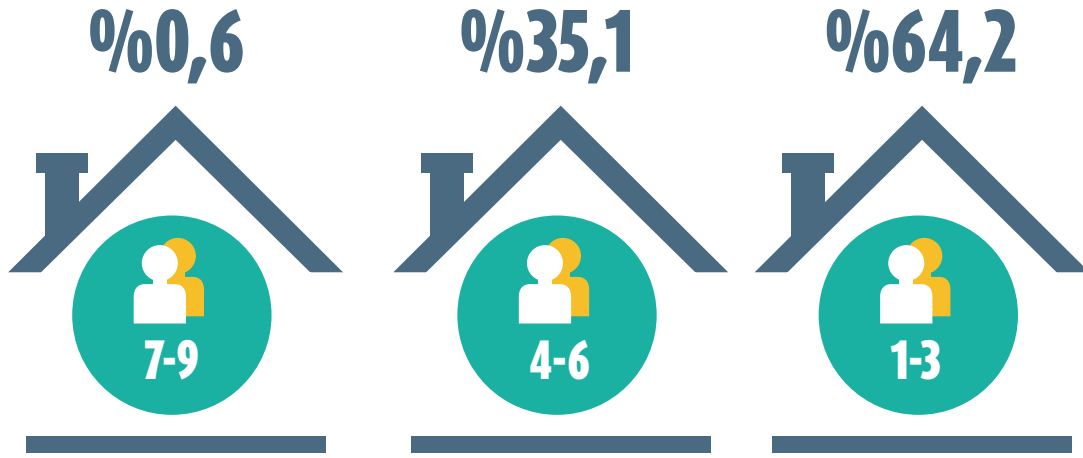
Araştırmaya katılan kadın işçilerin; yüzde 63'ü evli, yüzde 23'ü bekar, yüzde 12'si boşanmış ve yüzde 2'sinin eşi vefat ettiği görülmüştür.

Grafik.3. Araştırmaya Katılan Kadın İşçilerin Medeni Durumları (%)

♀ Hanehalkı Büyüklüğü: _____

TÜİK İstatistiklerle Aile Araştırması sonuçlarına göre 2019 yılında Türkiye geneli ortalama hanehalkı büyüklüğü 3,35 olarak hesaplanmıştır. Araştırmamızda da ankete katılan kadın işçilerin hane büyüklüğü 1-3 kişi aralığındadır. Buna göre; kadın işçilerin yüzde 64,2'sinin hanehalkı büyüklüğü 1-3, yüzde 35,1'inin 4-6, yüzde 0,6'sının ise 7-9 kişiden oluşmaktadır.

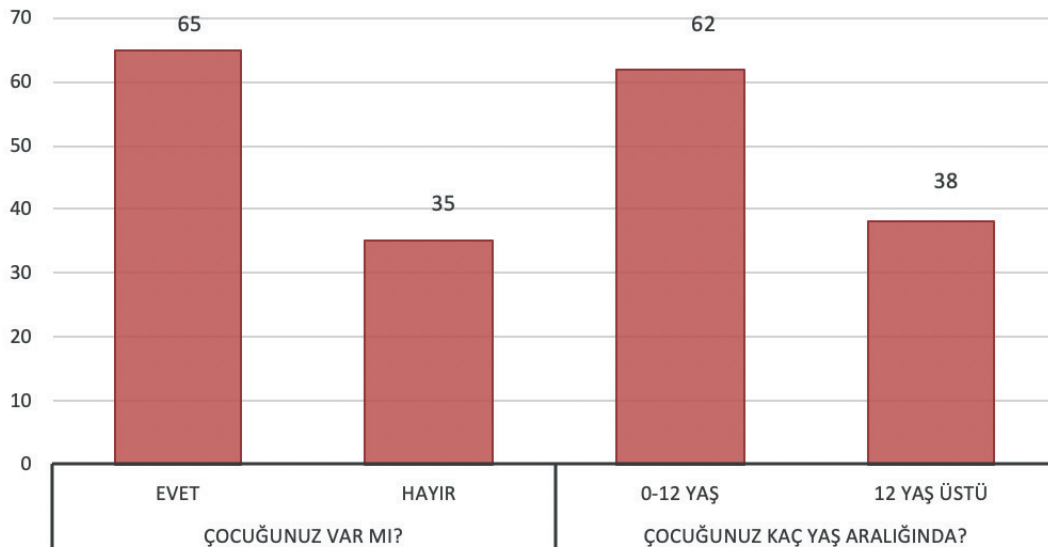
Grafik.4. Araştırmaya Katılan Kadın İşçilerin Hane Halkı Yoğunlukları.

♀ Çocuk Sayısı: _____

Araştırmaya katılan kadın işçilerin yüzde 65'i çocuk sahibidir. Çocuk sahibi olan kadın işçilerin yüzde 62'sinin çocuğu 0-12 yaş aralığında iken, yüzde 38'inin çocuğu 12 yaş ve üzerindedir.

Grafik.5. Araştırmaya Katılan Kadın İşçilerin Çocuk Sahipliği (%)

► Çalışma Koşulları, Ücret Düzeyleri

● Karantina Sürecinde Her 10 Haneden 3'ünde İşsizlik Görüldü.

Araştırma kapsamında kadın işçilere “*Karantina sürecinde hanede işsiz kalan oldu mu*” sorusu sorulmuştur. Kadın işçilerin yüzde 29'u karantina sürecinde hanesinde işsiz kalan ya da kalanların olduğunu belirtmiştir. Yani sonuçlar her 10 hanenin 3'ünde işini kaybedenlerin olduğunu göstermektedir.

DİSK-AR'ın TÜİK verilerini kullanarak yapmış olduğu geniş tanımlı genel işsizlik ve kadın işsizlik oranı da oldukça yüksektir. DİSK-AR'a göre geniş tanımlı işsizlik oranı yüzde 28,8 ve geniş tanımlı kadın işsizlik oranı yüzde 37,7 olmuştur. Son bir yıl içerisinde geniş tanımlı kadın işsizliği 1 milyon 346 bin kişi artarak 4 milyon 764 bine yükselmiştir.

► Grafik.6. Salgın Döneminde İşsizlik Düzeyi (%)

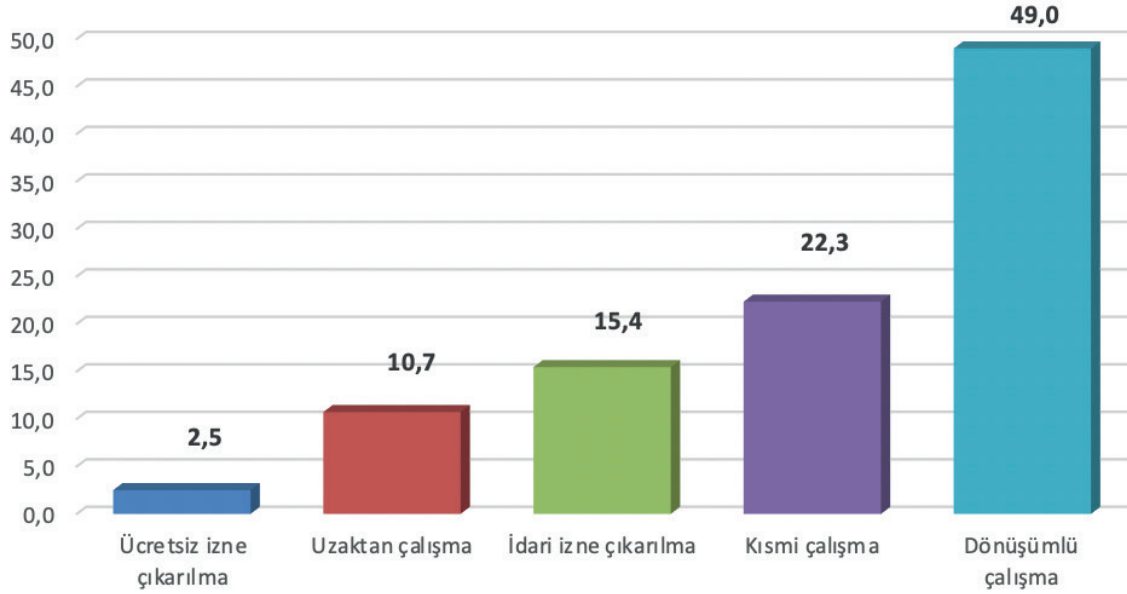
● Kadın İşçilerin Yüzde 70'inin Salgın Sürecinde Çalışma Biçimi Değişti, Yüzde 50'si İşe Dönüşümlü Gitti.

Genel olarak salgın sürecinde kadın işçilerin çalışma biçimleri, erkek işçilere göre daha fazla değişti. Bunun temel nedeni kadınlara atfedilen toplumsal rollerdir. Salgın ile birlikte okulların kapanması nedeniyle çocuk bakımı ve dışardan hizmet alımının durması ve ev işleri, çalışan kadınların çalışma biçimini değiştirmelerine ve iş yüklerinin artmasına yol açmıştır.

Araştırmaya katılan kadın işçilerin de yüzde 70'inin çalışma biçiminin salgın sürecinde değiştiği görülmüştür. Çalışma biçimleri değişen kadınların; yüzde 49'u dönüşümlü çalıştığını, yüzde 22,3'ü kısmi çalıştığını, yüzde 10,7'si evden/uzaktan çalıştığını, yüzde 15,4'ü ücretli izne çıkarıldığını, yüz-

de 2,5'i ücretsiz izne çıkarıldığını belirtmişlerdir. Bu sonuçlar, Haziran 2020 döneminde DİSK üyeleri ile yapılan çalışmanın sonuçlarıyla da örtüşmektedir. DİSK'e bağlı sendikalara üye kadın işçilerin yüzde 81'i salgın döneminde çalışma biçimlerinin değiştiğini belirtmişlerdi.

Grafik.7. Salgında Çalışma Biçimleri (%)

• Kadın İşçilerin Yüzde 38'inin Geliri Düştü.

Covid-19 salgını nedeniyle alınan önlemler ve ekonomik durgunluğa bağlı olarak kadın işçilerin çalışma biçimleri değişti ve işbaşında geçen süreleri (çalışma süreleri) azaldı. Buna bağlı olarak kadın işçilerin ücretlerinde ve diğer sosyal ödemelerinde çeşitli azalmalar meydana geldi. "Karantina sürecinde gelirinizde bir değişim oldu mu?" sorusuna ankete katılan kadın üyelerimizin yüzde 38'i gelirinin düştüğünü, yüzde 62'si de düşmediğini belirtmiştir. Bu dönemde gelir kaybının düşük olmasındaki temel neden ise ankete katılanların sendika çatısı altında olması ve toplu iş sözleşmesinin sağladığı güvenceye sahip olmalarıdır.

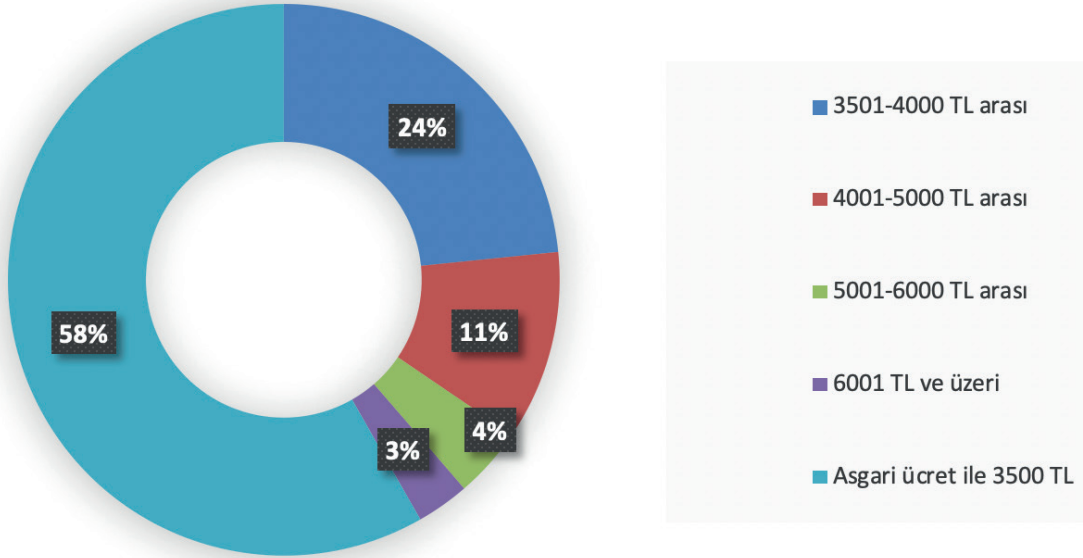
Grafik.8. Salgın Döneminde Gelir Düzeyi (%)

• Kadın İşçilerin Ortalama Ücretleri Asgari Ücret ve 4.000 TL Arasındadır.

Kadın işçilerin ortalama ücret düzeyi düşüktür. Araştırma kapsamında kadın işçilerin yüzde 58'inin ortalama ücret düzeyinin asgari ücret ile 3.500 TL arasında olduğu görülmüştür. Yüzde 24'ünün geliri 3.500- 4.000 TL arasında, yüzde 11'inin geliri 4.000-5.000 TL arasında, yüzde 4'ünün geliri 5.000-6.000 TL ve yüzde 3'ünün geliri ise 6.000 TL ve üzerindedir. Eylül 2020'de açıklanan Covid-19 salgınının DİSK/Genel-İş üyeleri üzerindeki etkileri araştırmasında da Genel-İş üyelerinin yüzde 60'ının ortalama net ücret düzeyinin "asgari ücret ile 3.500 TL" arasında olduğu görülmüştür.

Grafik.9.Kadın İşçilerin Ücret Dilimleri.

• Ücret Eşitsizliği Derinleşti.

Türkiye'de cinsiyete dayalı ücret eşitsizliği her geçen gün artmaktadır. ILO'nun Cinsiyete Dayalı Ücret Farkının Ölçümü Araştırması'na göre Türkiye'de kadın işçilerle erkekler arasındaki ücret farkı ortalama yüzde 15,6'dır. Faktör bazlı² cinsiyete dayalı ücret farkı ortalama yüzde 21,1 düzeyindedir. Buna göre kadınlar erkeklere göre yüzde 21 daha az kazanmaktadır ve bu fark yaşa, eğitim düzeyine, anne olma durumuna göre değişmektedir.

Araştırmaya katılan kadın üyelerimize "İşyerinde aynı bölümde-aynı işte çalıştığınız erkek işçiler ile ücret farkınız var mı?" sorusu sorulmuştur. Buna göre, kadın işçilerin yüzde 46'sı aynı bölümde-aynı işi yaptıkları halde erkek işçilerden daha düşük kazandığını belirtmiştir.

² Cinsiyet ücret farkını ücretli çalışan kadınların ve erkeklerin farklı eğitim düzeylerinde ve sektörlerde yoğunlaşmasından kaynaklanabilecek etkilerden kurtarmak amacıyla hesaplanan ücret farkı(ILO,2020).

Grafik.10. Kadın ve Erkek İşçi Arasında Ücret Farkı (%)

“İşyerinde aynı bölümde-aynı işte çalıştığınız erkek işçiler ile ücret farkınız var mı?”

Araştırmaya katılan kadın işçilerin eğitim düzeyine göre ücret eşitsizliğini değerlendirdiğimizde ise; eğitim düzeyi arttıkça ücret eşitsizliğinin de arttığı görüldü. Aynı bölümde aynı işi yapan kadın ve erkek işçiler arasındaki en fazla ücret farkı lisans mezunu kadınlarda görülmektedir. İkinci sırada lise mezunu kadınlar, üçüncü sırada ise meslek yüksekokulu mezunu kadın işçiler olduğu görülmüştür. Lisans mezunu kadın işçilerin yüzde 16,1'i, lise mezunu kadınların yüzde 12,5'i ve meslek yüksekokulu mezunu kadınların yüzde 9,2'si erkekler ile aynı işi yapmalarına rağmen daha düşük ücret aldıklarını belirtmişlerdir.

ILO'nun Cinsiyete Dayalı Ücret Farkının Ölçümü Araştırması'na göre ise yükseköğretim ve üzeri eğitim düzeyi olanların ücret farkının daha düşük olduğu görülmüştür. Buna göre; ilköğretim ve altı eğitim düzeyine sahip ücretli çalışan kadın ve erkekler arasındaki ücret farkı yüzde 38,6 iken, yükseköğretim ve üzeri eğitim düzeyine sahip kadın ve erkeklerde bu fark yüzde 15,8'dir. Eğitim düzeyi arttıkça ücret eşitsizliğinin azaldığı tespit edilmiştir.

Tablo.1. Kadın işçilerin eğitim durumlarına göre ücret farkı oranları. (%)

	Yüksek Lisans ve Doktora mezunu	Genel lise/ Mesleki ve teknik lise mezunu	İlköğretim/ ortaokul mezunu	İlkokul terk	Lisans mezunu	Meslek yüksekokulu mezunu
Evet	2,5	12,5	5,4	0,2	16,1	9,2
Hayır	4,1	14,6	7,3	0,1	18,5	9,6

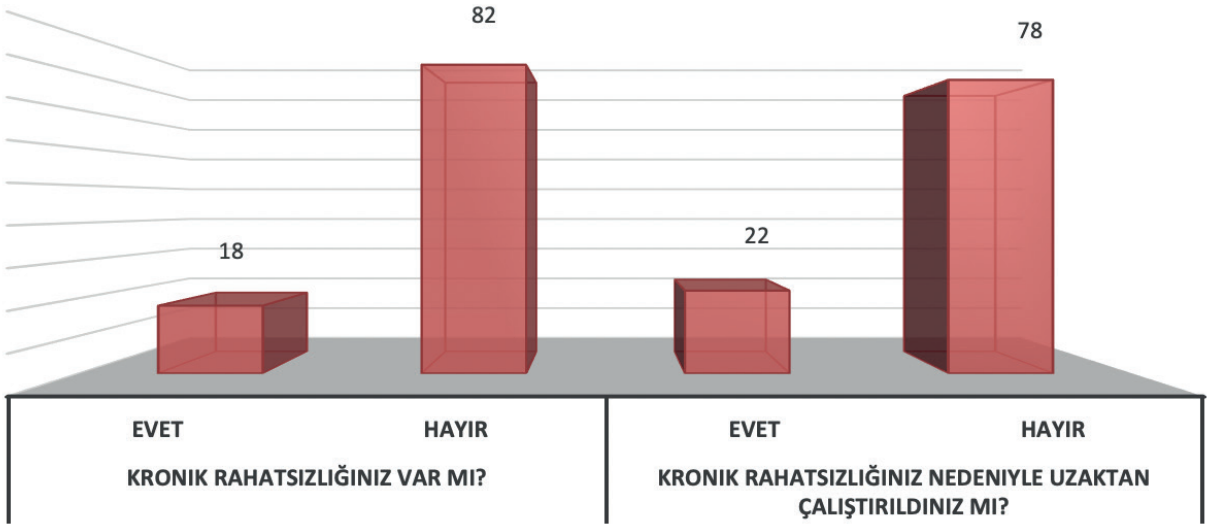
İşçi Sağlığı

• Kronik Rahatsızlığı Olmasına Rağmen Uzaktan Çalıştırılan Kadın İşçi Oranı Sadece Yüzde 22.

Salgın döneminin özellikle kronik rahatsızlığı olanlar için daha fazla bir risk taşıdığı, bu nedenle de kronik rahatsızlığı olan işçilerin mümkünse uzaktan çalıştırılmaları ya da idari izinli sayılmaları gerektiğine yönelik tavsiye açıklamalarına rağmen kronik rahatsızlığına rağmen birçok kadın üyemiz uzaktan çalıştırılmadı.

Araştırmaya katılan kadın işçilere yöneltilen “Kronik bir rahatsızlığınız var mı?” sorusuna, yüzde 18 evet, yüzde 82 hayır cevabı vermiştir. Kronik rahatsızlığı olan kadın işçilerin yüzde 78’i uzaktan çalıştırılmadıklarını belirtirken, kronik rahatsızlığı olduğu için uzaktan çalıştırılan kadın işçi oranı yalnızca yüzde 22’dir.

Grafik.11.Kadın İşçilerin Kronik Rahatsızlık ve Uzaktan Çalışma İlişkisi (%).

• Kendisinin veya Çalışma Arkadaşının Covid-19’a Yakalandığını Belirtenlerin Oranı Yüzde 76!

Salgına karşı işyerlerinde yeterli önlemlerin alınmamasından dolayı birçok üyemiz hastalandı ya da hayatını kaybetti. Haziran 2020’de Türkiye çapında DİSK üyeleri arasında yapılan araştırmada işçilerin yüzde 29,4’ü kendilerinin veya arkadaşlarının Covid-19’a yakalandığını, Sendikamıza üye işçilerin de yüzde 25,9’u kendisinin ya da çalışma arkadaşlarının Covid-19’a yakalandığını belirtmişti.

Ocak 2021 döneminde yapmış olduğumuz bu ankette de vaka sayısının gün geçtikçe arttığı görülmüştür. Araştırmaya katılan kadın işçilerden yüzde 10’unun kendisinin koronavirüse yakalandığı, yüzde 66’sının ise çalışma arkadaşı/arkadaşlarının koronavirüse yakalandığı görülmüştür.

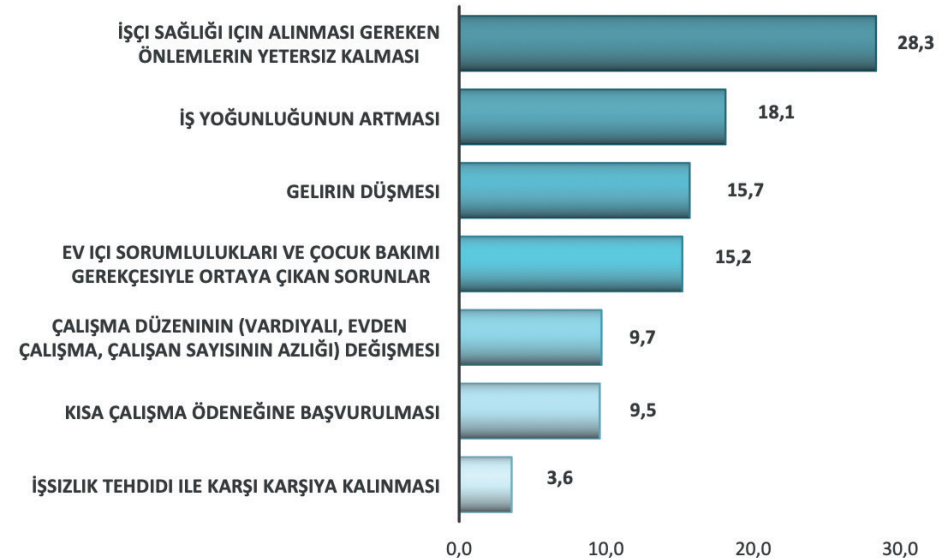
Grafik.12. Koronavirüse Yakalanma Oranları (%).

• İşçi Sağlığı ve Güvenliği Önlemleri Yetersiz!

Salgın sürecinde vakaların artmasında en önemli neden işçi sağlığı ve iş güvenliğine yönelik önlemlerin yeterince alınmamasıdır. Araştırma kapsamında kadın işçilere yöneltilen “Covid-19 sürecinde işyeriniz ile yaşadığınız en önemli sorun nedir” sorusuna kadınların yüzde 28,3’ü salgın döneminde “işçi sağlığı için alınması gereken önlemlerin yetersiz kalması” olduğunu belirttiler. Kadın üyelerimizin salgın ile birlikte işyerlerinde yaşadıkları en önemli ikinci sorun ise yüzde 18,1 ile iş yoğunluğunun artması olmuştur. Ev içi sorumluluklar ile birlikte dönüşümlü, uzaktan çalışma, ücretsiz izne çıkarma ya da kısa çalışma gibi düzenlemeler, salgın sürecinde kadın işçilerin iş yoğunluğunu artırmıştır. Üçüncü sorun gelirlerinin düşmesi, dördüncü sorun ev içi sorumlulukların artması, beşinci sorun çalışma düzeninin değişmesi, altıncı sorun kısa çalışma ödeneğine başvurulması ve sonuncu olarak da işsizlik tehdidi belirtmişlerdir. En düşük olarak işsizlik tehdidinin görülmesi, işsizliğin bu kadar yüksek olduğu bir süreçte hem işkolumuzun özelliklerinden hem de sendikali oldukları için görece güvenceli çalışmalarından kaynaklandığını söyleyebiliriz.

Grafik.13. Salgında İşyerlerinde Yaşanan En Önemli Sorunlar (%)

Sendikamızın daha önce yapmış olduğu araştırmalarda da salgın sürecinde işyerlerinde işçi sağlığı ve güvenliği önlemlerinin yeterince alınmadığı görülmüştü. DİSK'in Haziran 2020'de³ yaptığı araştırmaya göre işçilerin yüzde 53'ü salgına karşı alınan önlemleri yeterli bulmamıştı. Sendikamızın Nisan 2020'de⁴ yaptığı araştırmada da katılımcıların yüzde 55,4'ü koronavirüse karşı işyerlerinde yeterli önlem alınmadığını belirtmişlerdi.

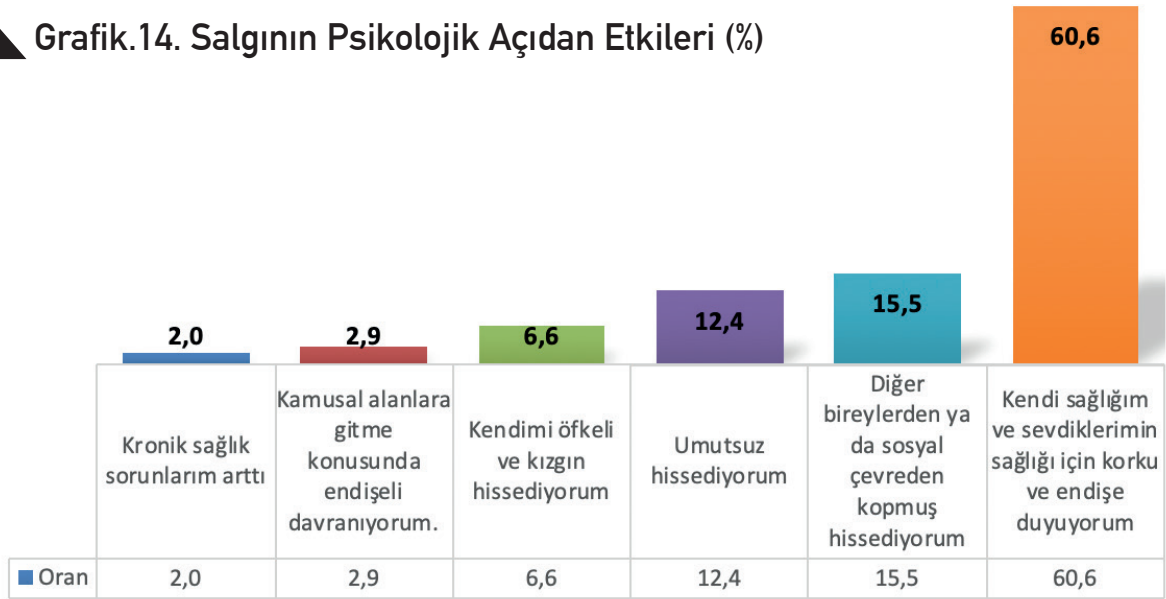
● Kadın İşçiler Sağlıkları için Endişe Duyuyorlar.

Salgın döneminde zorunlu ve acil işler dışında işlerin durdurulmaması, işyerlerinde işçi sağlığı ve iş güvenliği konularında yeterli önlemler alınmaması, bununla birlikte özellikle kamusal alanlarda da salgına yönelik yeterli denetimlerin olmaması, salgının en fazla işçi semtlerinde yayılması gibi nedenler işçilerin salgın konusunda kendi sağlıkları ve sevdiklerinin sağlıkları için endişeli olmalarına neden olmuştur. Kadın işçilerin yüzde 60'ı kendi sağlığı ve sevdiklerinin sağlığı için korku ve endişe duyduğunu, yüzde 15,5'i sosyal çevresinden kopmuş hissettiğini, yüzde 12'si ise umutsuz hissettiğini belirtmiştir. Bununla birlikte öfkeli ve kızgın hissetme, kamusal alanlara gitme konusunda endişe ve kronik sağlık sorunlarının artması da *"Salgın süreci psikolojik açıdan sizi nasıl etkiledi"* sorusuna verilen cevaplardır.

“

Kadın işçilerin yüzde 60'ı kendi sağlığı ve sevdiklerinin sağlığı için korku ve endişe duyduğunu, yüzde 15,5'i sosyal çevresinden kopmuş hissettiğini, yüzde 12'si ise umutsuz hissettiğini belirtmiştir.

Grafik.14. Salgının Psikolojik Açıdan Etkileri (%)

³ COVID-19 İŞÇİLERİ NASIL ETKİLEDİ? Salgının Çalışma Yaşamına Etkileri DİSK Üyesi İşçilere Yönelik Alan Araştırması Sonuçları, <http://arastirma.disk.org.tr/wp-content/uploads/2020/09/DISK-COVID-19-Alan-Arastirmasi-2020.pdf>

⁴ Covid-19 Salgını ve İşyerlerimizde Durum-2 Araştırma Anketi Sonuçları <http://cloudsdomain.com/uploads/dosya/40848.pdf>

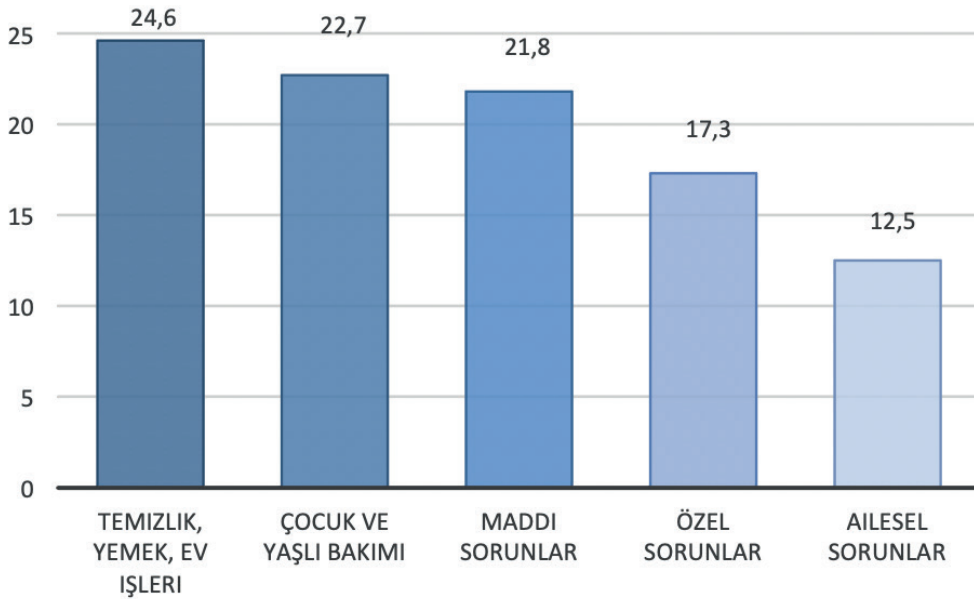
Salgın Sürecinde Ev İçi Sorumluluklar

• Salgın Sürecinde Ev İçinde Yaşanan Öncelikli Sorunlar; Ev İşleri, Çocuk ve Yaşlı Bakımı Oldu.

Kreşlerin, okulların kapanması ve eğitimin uzaktan yapılması kadınların ev içi sorumluluklarını artırdı. Bazı belediyeler 12 yaşından küçük çocuğu olan ebeveynler için idari izin uygulamasını başlattı, ardından Cumhurbaşkanlığı genelgesi ile kamuda idari izin ve faaliyetlerin aksatılmaması şartı ile asgari personel çalıştırılması uygulaması gerçekleştirildi. Ancak salgın sürecinin uzun sürmesi, hem işyerinde çalışan kadınları hem de evden dönüşümlü ve uzaktan çalışan kadınların ev içi sorumluluklarını artırdı. Ankete katılan kadın üyelerimizin yüzde 15,2'si işyerlerinde çocuk ve ev içi sorumluluklar nedeni ile sorun yaşadıklarını belirtmişlerdi (Bknz: Grafik.13)

İşyerinde yaşadıkları sorunların dışında kadın işçilere "Karantina sürecinde ev içinde yaşanan öncelikli sorunlar neler oldu?" sorusu sorulmuştur. Ankete katılan kadın işçiler ev içinde yaşanan öncelikli sorunların temizlik, çocuk ve yaşlı bakımı ile ailesel ve maddi sorunlar olduğunu belirttiler. Ev içindeki öncelikli sorunun temizlik, yemek ve ev işleri olduğunu söyleyen kadınların oranı yüzde 26,4, çocuk ve yaşlı bakımı olduğunu belirten kadınların oranı yüzde 22,7 olmuştur. Maddi sorunlar yaşadığını belirten kadın işçilerin oranı ise yüzde 21,8'dir.

Grafik.15. Karantina döneminde ev içinde yaşanan öncelikli sorunlar

● Salgında Her 10 Kadından 2'si Ev İçi Sorumlulukları (Yaşlı, Çocuk Bakımı Gibi) Nedeniyle İşyerlerinden İzin Aldı.

Salgın nedeniyle toplumsal cinsiyete dayalı eşitsizlikler derinleşti. Salgın döneminde her 10 kadından 2'si ev içi sorumlulukları nedeniyle işyerlerinden izin aldı. "Salgın döneminde ev içi sorumluluklarınız (yaşlı, çocuk bakımı gibi) nedeniyle işyerinizden izin aldınız mı?" sorusuna araştırmaya katılan kadınlardan yüzde 77'si hayır cevabını verirken, yüzde 23'ü işyerlerinden izin aldıklarını belirtmişlerdir.

Grafik.16. Ev İçi Sorumluluklar Nedeniyle İşyerinden İzin Alma Durumu (%).

● Salgın Sürecinde Kadınların İşyerinde Çalışma Süresi Azalırken, Ev İçi İşler Nedeniyle Çalışma Süresi Uzadı!

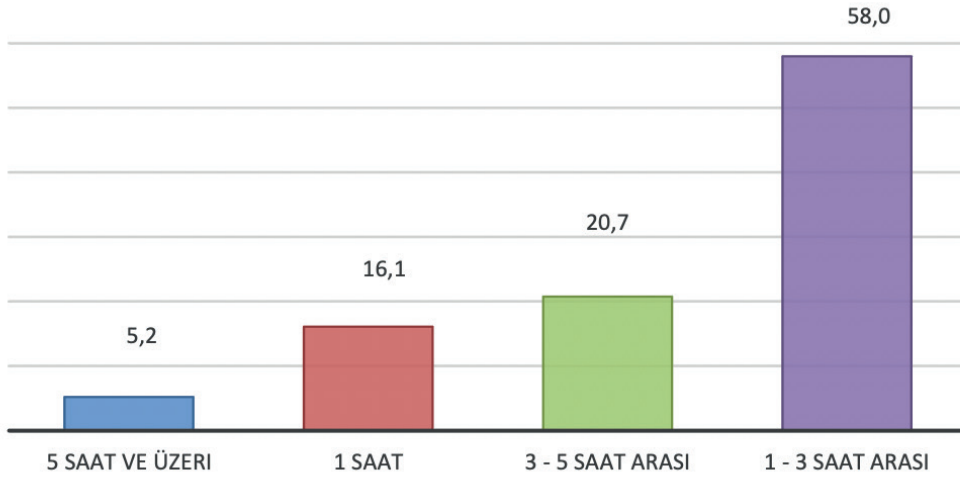
Araştırma kapsamında kadın üyelerimize "Koronavirüs döneminde çalışma süreniz nasıl etkilendi?" sorusu sorulmuştur. Anketi yanıtlayan kadın işçilerin yüzde 59'u çalışma süresinin azaldığını belirtirken, yüzde 32'si çalışma sürem değişmedi, yüzde 9'u da çalışma sürem arttı yanıtlarını vermişlerdir.

Grafik.17. Salgın Döneminde Çalışma Süresi Değişikliği (%)

Covid-19 salgınıyla birlikte yapılan araştırmalarda genel olarak işyerlerinde kadınların haftalık çalışma saatlerinin erkeklere göre azalmasına karşın ev içi işyükünün artması nedeniyle çalışma sürelerinin uzadığı görülmüştür.⁵ Araştırmaya katılan kadın işçilerin yüzde 58'i ev işlerine 1-3 saat, yüzde 20,7'si 3-5 saat, yüzde 16,1'i 1 saat ve yüzde 5,2'si 5 saat ve üzeri zaman ayırdığı belirtmiştir. Ev işlerine ayrılan 1 ila 3 saat arası süreye, günlük çalışma süresi olan 8 saat eklendiğinde, günlük ortalama çalışma süresi 11 saati bulmaktadır.

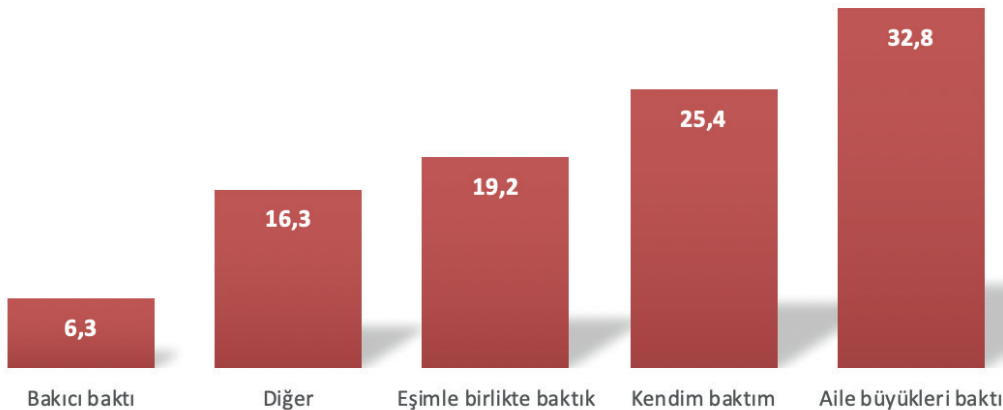
Grafik.18. Ev İçi İşlere Ayrılan Günlük Çalışma Süresi (%)

● Salgın Sürecinde Çocuk Bakımı Önemli Bir Sorun Oldu

Salgın sürecinde okulların ve kreşlerin kapatılması çalışan aileler açısından çocuk bakımı önemli bir sorun haline geldi. Araştırmaya katılan kadın işçilerin yüzde 65'inin çocuğu olduğu ve yüzde 62'sinin de çocuğunun 0-12 yaş aralığında olduğu görülmüştür. Araştırmaya katılan kadın işçilere "Salgında çocuğunuza kim baktı?" sorusu sorulmuştur. Kadın işçilerin yüzde 32,8'i salgın döneminde çocuklarına aile büyüklerinin baktığını, yüzde 25,4'ü kendi baktığını, yüzde 19,2'si eşi ile birlikte çocuk baktığını, yüzde 6,3'ü bakıcının baktığını, yüzde 16,3'ü de diğer yanıtını vermiştir.

Grafik.19. Salgın Döneminde Çocuk Bakımı (%)

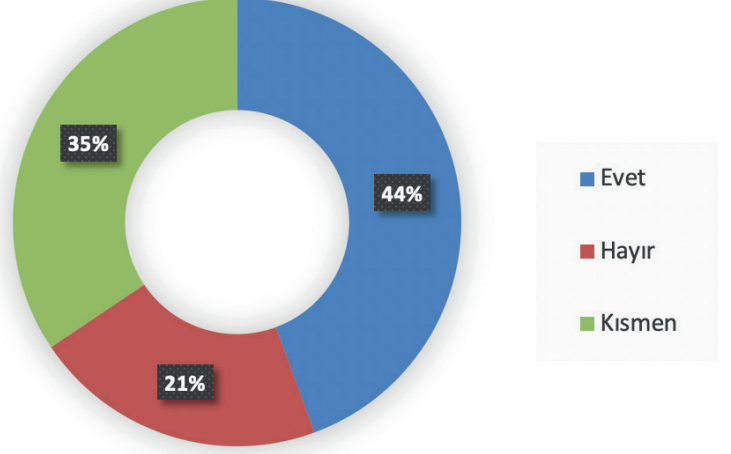

⁵ Collins, C., Landivar, L. C., Ruppaner, L. & Scarborough, W. J. (2020), COVID-19 and the gender gap in work hours, Erişim tarihi: 17.02.2021 <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1111/gwao.12506>.

• Evde İşbölümü Arttı

Pandemi sürecinde olumlu olarak değerlendirebileceğimiz bir sonuç ise ev içerisinde işbölümünün arttığı görülmüştür. “Evde iş bölümü yapıldı mı?” sorusuna araştırmaya katılan kadın işçilerin yüzde 21’i hayır yanıtını verirken, yüzde 35’i kısmen, yüzde 44’ü ise evet cevabını vermişlerdir.

Grafik.20. Salgın Döneminde Evde İşbölümü (%)

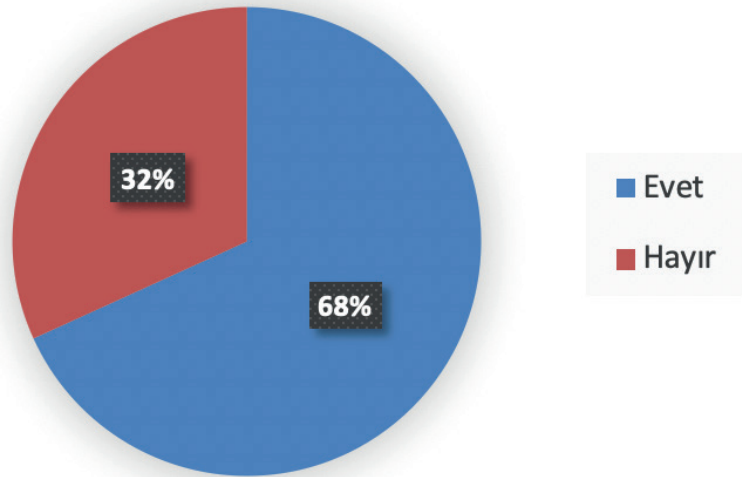
► Kadına Yönelik Şiddet

• Kadın İşçilerin Yüzde 68’i Salgın Sürecinde Kadın ve Çocuklara Yönelik Şiddetin Arttığını Belirttiler.

Salgın dönemi kadınlara ve çocuklara yönelik şiddeti arttırmıştır. Covid-19 salgınının yarattığı toplumsal sorunlar nedeniyle kadınlar evde, sokakta ve işyerlerinde daha çok fiziksel, cinsel, psikolojik ve ekonomik şiddete maruz kaldı. 2020 yılında erkekler tarafından en az 284 kadın öldürüldü, 265 çocuk cinsel istismara uğradı, 792 kadın ise şiddete maruz kaldı.⁶

Araştırma kapsamında da “Sizce karantina süreci kadına ve çocuğa şiddeti tetikledi mi?” sorusu sorulmuştur. Bu soruya kadın işçilerin yüzde 68’i evet cevabını verirken, yüzde 32’si hayır cevabını vermiştir. Yani her 10 kadın işçiden 7’si karantina sürecinin kadına ve çocuğa şiddeti tetiklediği görülmüştür.

Grafik.21. Salgın Döneminin Kadına ve Çocuğa Yönelik Şiddete Etkisi (%)

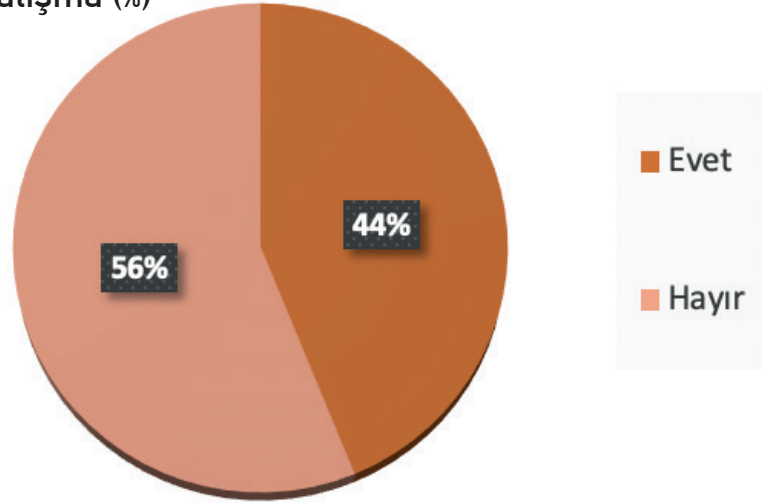

⁶ Bianet,2020.

• Salgın Sürecinde Kadın Üyelerimizin Yüzde 44'ü Ev İçinde Tartışma ve Çatışma Yaşadı.

"Karantina süreci içinde ev içi tartışma veya çatışma yaşadınız mı?" sorusuna ise kadın üyelerimizin yüzde 44'ü evet, yüzde 56'sı hayır cevaplarını vermişlerdir. Her iki sorudan da görüleceği üzere, salgın süreci kadınlara ve çocuklara yönelik şiddeti artırmıştır.

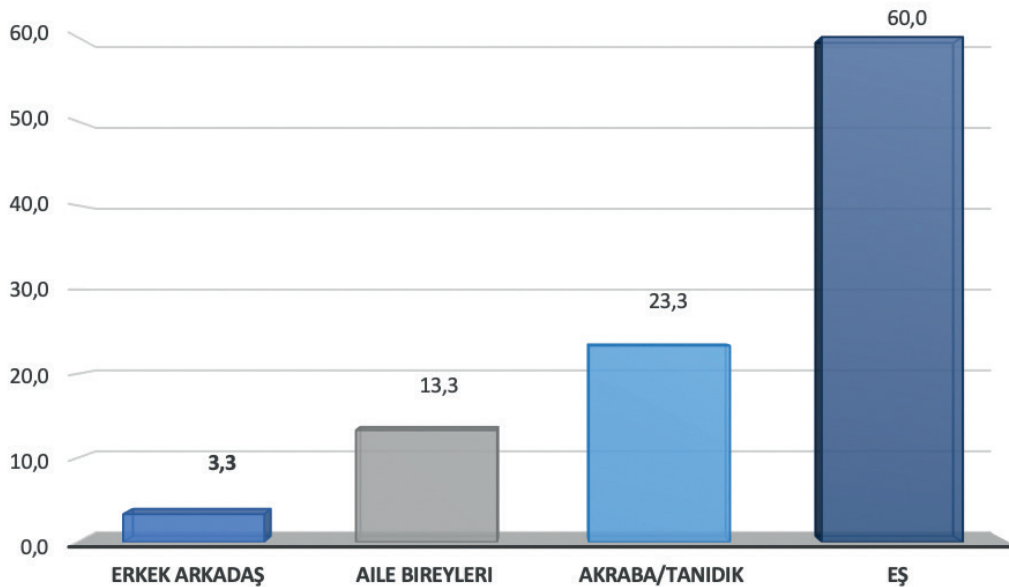
Grafik.22. Salgın Döneminde Ev İçi Tartışma ve Çatışma (%)

• Salgın Döneminde Kadın Üyelerimizin Yüzde 7'si Şiddete Uğradı.

Araştırmaya katılan üyelerimize "Karantina sürecinde şiddete maruz kaldınız mı" sorusu sorulmuş; yüzde 7'si evet, yüzde 93'ü hayır cevabını vermiştir. Karantinada şiddete maruz kalan kadınların yüzde 60'ı eşlerinden, yüzde 23'ü akraba ve tanıdıklarından, yüzde 13,3'ü kendi aile bireylerinden (yüzde 53 anne, yüzde 4 baba, yüzde 3,3 erkek kardeş, yüzde 0,7'si kız kardeş/ablasından), yüzde 3,3'ü ise erkek arkadaşı tarafından şiddete maruz kaldıklarını belirtmişlerdir.

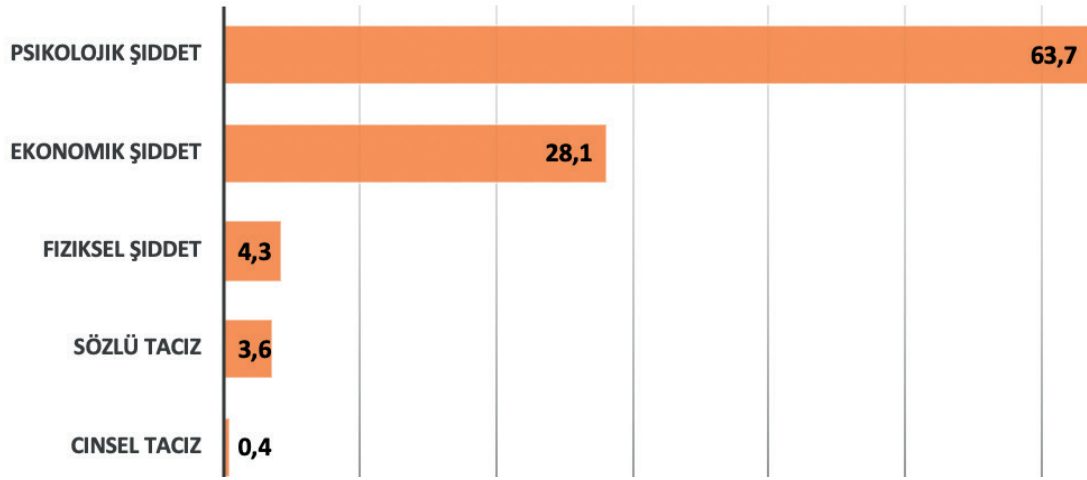
Grafik.23. Salgın Döneminde Ev İçi Şiddet (%)

● Kadınların Yüzde 64'ü Psikolojik Şiddete, Yüzde 28'i Ekonomik Şiddete Maruz Kaldı.

Şiddete uğradığını belirten kadınlara “Uğradığınız şiddetin türünü tarif eder misiniz” sorusu sorulmuş ve kadınların en çok psikolojik şiddete maruz kaldığı görülmüştür. Kadınların yüzde 63,7’si uğradıkları şiddeti psikolojik şiddet olarak tanımlarken, yüzde 28,1’i ekonomik şiddet, yüzde 4,3’ü fiziksel şiddet, yüzde 3,6’sı sözlü taciz, yüzde 0,4’ü ise cinsel taciz olarak tanımlamıştır.

Grafik 24. Şiddet türü (%)

Araştırmaya katılan kadın işçilerin eğitim düzeylerine göre maruz kaldıkları şiddetin türünü incelediğimizde eğitim düzeyi arttıkça psikolojik şiddetin arttığı görülmüştür. Ekonomik şiddet, ikinci sırada en fazla maruz kalınan şiddet türüdür. Psikolojik şiddet en fazla lisans mezunu ve lise mezunu kadınlarda görülürken, ekonomik şiddet en fazla lise mezunu ve ilköğretim-ortaokul mezunu kadınlarda görülmüştür. Fiziksel şiddete uğrayan kadınlar ise en çok lise ve dengi eğitim düzeyine sahip olanlardır.

Tablo 2. Eğitim Düzeyi ve Şiddet Türü İlişkisi (%)

	Cinsel taciz	Ekonomik şiddet	Fiziksel şiddet	Psikolojik şiddet	Sözlü taciz
Yüksek Lisans ve Doktora mezunu	0,0%	0,4 %	0,0%	5,7%	0,4%
Lisans mezunu	0,0%	4,3%	0,7%	21,7%	1,8%
Meslek yüksekokulu mezunu	0,4%	5,0%	1,4%	12,8%	0,4%
Genel lise mezunu/ Mesleki ve teknik lise mezunu	0,0%	9,3%	1,4%	14,9%	1,1%
İlköğretim/ortaokul mezunu	0,0%	8,9%	0,7%	8,5%	0,0%
İlkokul terk	0,0%	0,4%	0,0%	0,0%	0,0%

• İşyerlerinde de Şiddet Arttı: Her 10 Kadın İşçiden 2'si İşyerinde Şiddete Uğradı.

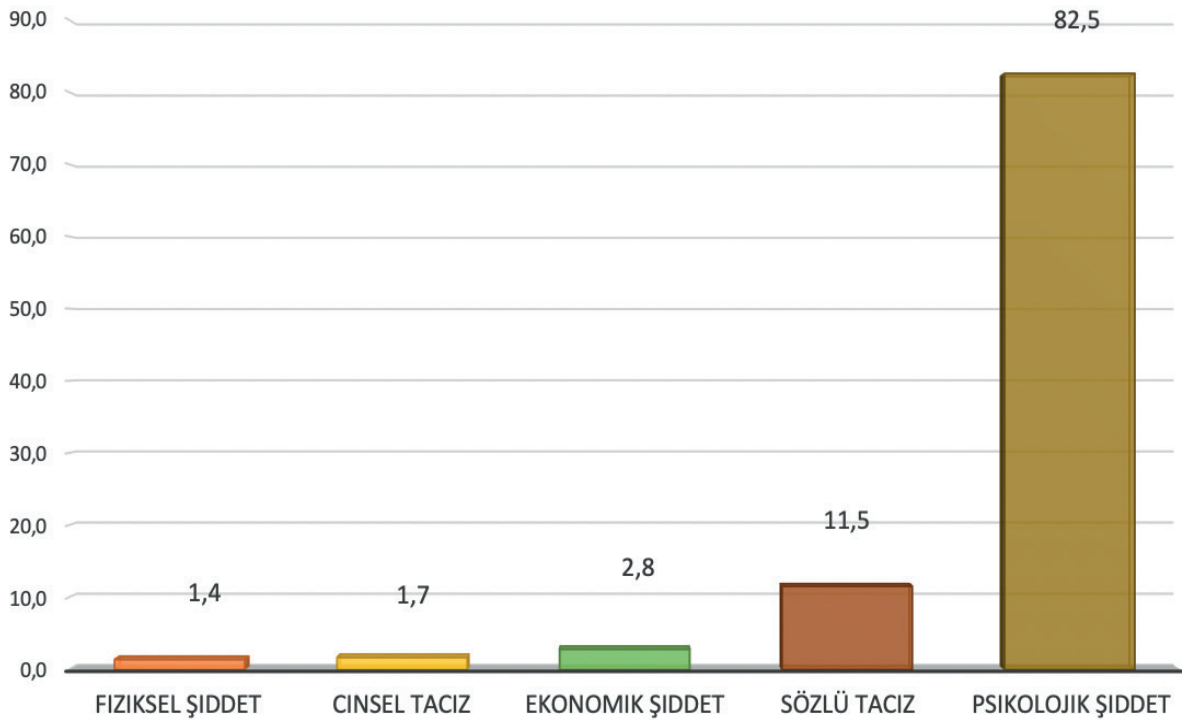
Kadınlar hane içinde olduğu gibi işyerlerinde de şiddete maruz kalmaktadır. Araştırmamıza katılan kadın işçilere "İşyerinizde çalışma arkadaşınız/arkadaşlarınız tarafından herhangi bir şiddete maruz kaldığınız mı?" sorusu sorulmuştur. Kadın işçilerin yüzde 17,4'ü işyerinde şiddete maruz kaldığını, yüzde 82,6'sı ise kalmadığını söylemişlerdir.

Grafik.25. İşyerinde Şiddete Maruz Kalma Oranı (%)

Şiddete maruz kalan kadınlara şiddetin türü sorulduğunda; yüzde 82,5 ile en fazla psikolojik şiddet, yüzde 11,5 ile sözlü taciz, yüzde 2,8 ile ekonomik şiddet, yüzde 1,7 ile cinsel taciz ve yüzde 1,4 ile de fiziksel şiddete maruz kaldıklarını belirtmişlerdir.

Grafik.26. Maruz Kalınan Şiddet Türü (%)

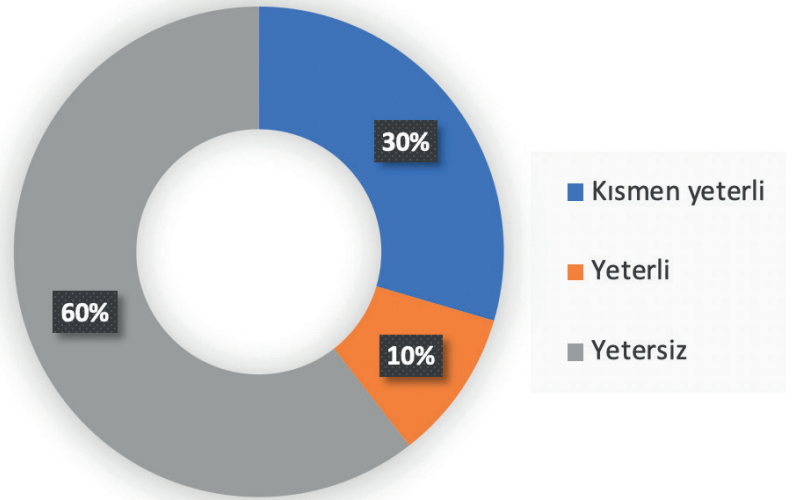

Sendika

• Türkiye’de Sendikalarda Kadın Temsiliyeti Yetersiz!

Sendikalar genel olarak işçilerin çıkarlarının korunması, ekonomik ve demokratik haklarının geliştirilmesi açısından kurulan ve demokratik bir toplumun vazgeçilmez örgütlerinden biridir. Ancak Türkiye’de hem sendikalaşma oranı hem de sendikalar içerisinde kadınların temsili düşüktür. Resmi verilere göre Türkiye’deki 14 milyon işçinin sadece yüzde 14’ü sendikalıdır. Kadınların sendikalaşma oranıysa daha düşüktür. Bunun nedenleri arasında kadınların çalışma hayatına katılım oranlarının düşüklüğü, kayıt dışı istihdam biçimleri, aile sorumlulukları, ayrımcılık, sendikaların erkek egemen bir yapıda olması sayılabilir.

Grafik.27.Sendikalarda Kadın Temsiliyeti (%)

Sendikamızın kadın üyesi sayısı yıllar içerisinde artmıştır. 2007 yılında Sendikamıza üye kadın işçi oranı yüzde 7 ile 8 civarındayken, yıllar içerisinde artarak 2021 yılında yüzde 18,4’e yükselmiştir. Bu durum, Sendikamızda kadın yönetici ve işyeri ve işyeri temsilcisi sayısının da artmasını sağlamıştır. 44 Şube Başkanının 7’si kadındır. Şube Yönetim, Denetim ve Disiplin Kurullarında 84 kadın üyemiz bulunmaktadır. İşyeri sendika baş temsilcilerinin 24’ü ve işyeri temsilcilerinin 110’u kadındır. Sendikamız kadın üyelerinin daha çok temsil edilmesi ve kadınların daha aktif sendikal çalışmalar içerisinde yer almasını önemsemekte ve buna yönelik çalışmalar yürütmektedir.

Ankete katılan üyelerimize Türkiye’de genel olarak kadınların sendikalardaki temsiliyetini yeterli bulup bulmadığı sorulmuştur. Yüzde 60’ı sendikalarda kadın temsiliyetinin yetersiz olduğunu, yüzde 30’u kısmen yeterli olduğunu, yüzde 10’u ise yeterli olduğunu açıklamıştır.

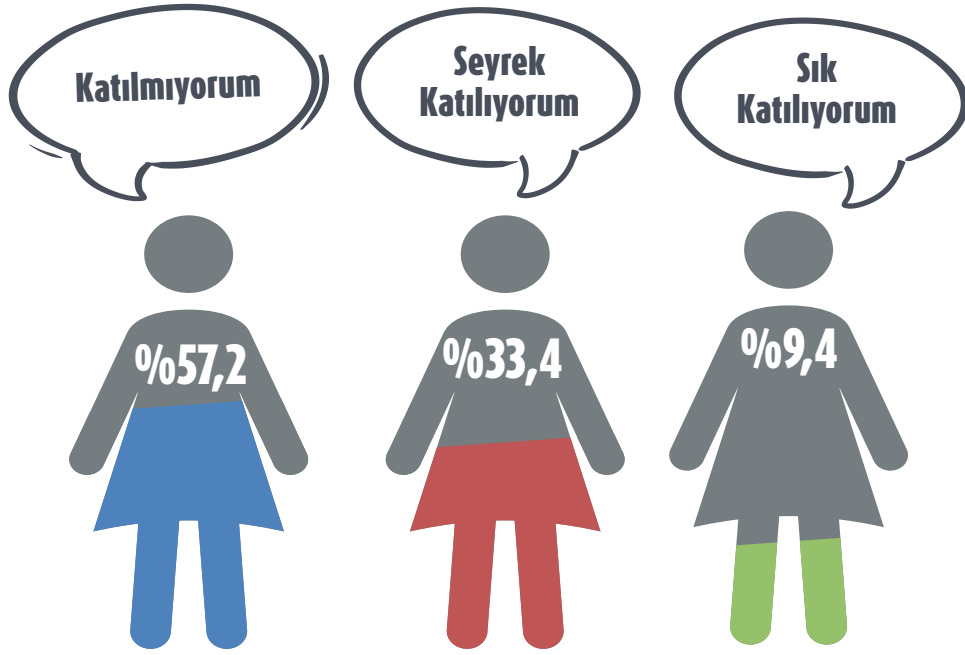

2007 yılında Sendikamıza üye kadın işçi oranı yüzde 7 ile 8 civarındayken, yıllar içerisinde artarak 2021 yılında yüzde 18,4 bulmuştur. Bu durum, Sendikamızda kadın yönetici ve işyeri temsilcisi sayısının da artmasını sağlamıştır. 44 Şube Başkanının 7’si kadındır.

• Kadın İşçilerin Eylem ve Etkinliklere Katılımı Düşük!

Araştırmaya katılan kadın işçilerin Sendikamızın düzenlediği eylem ve etkinliklere katılım düzeyi düşüktür. Kadın işçilerin yüzde 57,2'si sendikamızın yaptığı eylem-etkinliklere katılmadığını, yüzde 33,4'ü seyrek katıldığını, yüzde 9,4'ü ise sık katıldığını belirtmişlerdir.

Grafik.28. Kadın İşçilerin Eylem-Etkinliklere Katılma Durumları (%)

► Sonuç ve Öneriler

Salgın dönemi toplumun her kesiminin yaşama ve çalışma koşullarını kötüleştirdi. Kadınların uzun mücadeleler sonucunda çalışma yaşamında elde ettiği kazanımlar, salgın döneminde giderek zayıfladı. Covid-19 krizinin kadınlara daha fazla sorumluluk yüklediği görülürken, işsizlik ve gelir kaybı ciddi bir sorun haline geldi. Salgınla birlikte kadın işçilerin geliri düştü aynı zamanda da aynı bölümde aynı işi yaptıkları erkek işçilerle aralarındaki gelir eşitsizliği daha da belirginleşti.

Salgın döneminde kadın işçilerin çalışma biçimleri değişirken özellikle çocuk sahibi olan kadın işçiler salgın döneminde dönüşümlü çalışma ve uzaktan çalışma biçimlerini tercih ettiler. Kadınların işyerlerinde çalışma saatleri azalırken, ev içi bakım ve temizlik işleri nedeniyle çalışma süreleri uzadı. İşçi sağlığı ve iş güvenliği uygulamalarında kadın işçilere yönelik düzenlemeler yetersiz kaldı, bu nedenle birçok üyemiz hastalandı ya da hayatını kaybetti. Kronik rahatsızlığı olan kadın üyelerimizin çoğunluğu çalışmaya devam etti. Kadına yönelik şiddet her dönem kadınlar için ciddi bir sorun iken, salgın ile birlikte kadınlara ve çocuklara yönelik şiddet oldukça arttı. Birleşmiş Milletler (BM) tarafından yayınlanan raporda da; salgının gelişmekte olan ülkelerdeki kadın ve kız çocuklarının ev içi yüklerini arttırdığı, ev içi şiddeti artırdığı ve toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda alınan mesafeyi oldukça geriye götüreceği belirtilmektedir. Birçok araştırmacı tarafından da Covid-19'un uzun vadeli sonuçlarının mesleki kazanım, yaşam boyu kazanç ve ekonomik bağımsızlık açısından kadın ve erkekler arasındaki eşitsizlikleri daha da kötüleştireceği belirtilmektedir.

Araştırmanın sonuçlarından yola çıkarak, Covid-19 salgınının yarattığı ekonomik ve sosyal sorunlarda kadın ve erkek farkı göz önünde bulundurarak özel önlemler alınması gerekliliği bir kez daha görülmüştür. Bu noktada Covid-19 krizi ve öncesinde yaşanan toplumsal cinsiyete yönelik ayrımcı politikalara karşı ulusal ekonomik müdahale ve iyileştirme politikaları oluşturulmalı; toplumsal cinsiyete duyarlı bir bakış açısı yaratılmalıdır.

Bunlarla beraber;

- ▶ Covid-19 krizinden en çok etkilenen sektörlerde iş ve gelir kaybına uğrayan kadınlara yönelik destekler hayata geçirilmelidir. İşten çıkarmalar Covid-19 süresince kesin olarak yasaklanmalıdır.
- ▶ Kadın istihdamını artırmak için önerilen esnek çalışma biçimlerine karşı tam zamanlı ve güvenceli istihdam olanakları yaratılmalıdır.
- ▶ Kadın ve erkek arasında yaşanan ücret eşitsizliği giderilmelidir.
- ▶ Ebeveyn izni ücretli ve gelir kaybı oluşturmayacak şekilde bir hak olarak tanınmalıdır.
- ▶ Kadınlara özgü görülen ev içi sorumlulukların çözümü için kamu politikaları hayata geçirilmelidir. Özellikle kamu kurumları ve yerel yönetimler tarafından kreş, gündüz bakım evi, hasta ve yaşlı bakım evleri gibi merkezler açılarak tüm kadın ve erkeklerin ücretsiz yararlanabileceği bir hak olarak tanımlanmalıdır.
- ▶ Covid-19 krizinden en çok etkilenen sektörlerde iş ve gelir kaybına uğrayan kadınlar için özel önlemler geliştirilmelidir.
- ▶ Salgın süresince bütün işçiler süre koşulu aranmaksızın işsizlik ödeneği ve kısa çalışma ödeneğinden yararlanmalıdır.
- ▶ Ev işçilerinin işsizlik sigortasından yararlanmaları sağlanmalıdır.
- ▶ Tüm işyerlerinde, hamileler, yasal süt izni kullananlar, engelliler, 60 yaş ve üzerinde olanlar Covid-19 salgını süresince idari izinli sayılmalıdır. 12 yaşından küçük çocuğu olanlara talepleri halinde dönüşümlü olarak kadın ve erkeklere ücretli izin verilmelidir.
- ▶ Kadınların sendikalara katılımının önündeki engeller kaldırılmalı, kadınların sendikal faaliyetlere katılımları için politikalar geliştirilmelidir.
- ▶ Kadına yönelik şiddetin kaynağını toplumsal cinsiyet eşitsizlikleri oluşturmaktadır. Bu nedenle öncelikli olarak kadına yönelik şiddet ile mücadelede toplumsal cinsiyete duyarlı bir bakış açısı benimsenmelidir.
- ▶ Kadına yönelik şiddete karşı etkili bir yargı sistemi ve caydırıcı ceza sistemi hayata geçirilmelidir. Türkiye'nin de imzaladığı İstanbul Sözleşmesi ve 6284 sayılı⁷ yasa etkin bir biçimde uygulanmalıdır.
- ▶ Kadınların çalışma hayatında maruz kaldığı şiddete karşı ise çalışma yaşamında şiddet ve tacizin ortadan kaldırılmasına yönelik ilk standartları içeren ILO'nun 190 No'lu Şiddet ve Taciz Sözleşmesi'nin Türkiye tarafından imzalanması gerekir.
- ▶ Çocukların şiddete maruz kaldıklarında kolay başvuruabilecekleri, güvenilir bağımsız mekanizmalar oluşturulmalı ve yaygınlaştırılmalıdır. Çocukların yaşadığı şiddeti meşrulaştıran ya da görmezden gelen toplumun algısına karşı çocukların haklarına yönelik çalışmalar yürütülmelidir.

⁷ Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun.

KADIN ÜYE ANKET FORMU

AÇIKLAMA VE ONAY (Ankete başlamadan önce lütfen açıklamayı okuyunuz.)

Sendikamız Covid-19 sürecinde kadın üyelerimizin çalışma ve yaşam koşullarını araştırmak için bir anket çalışması başlatmıştır. Ankete katılanların kişisel bilgileri kullanılmayacak ve üçüncü şahıslarla paylaşılmayacaktır. Anketi doldurmak yaklaşık 10 dakika sürecektir. İlgili tüm soruları eksiksiz cevaplamanız anketin değerlendirilmesi açısından önemlidir. İlginiz için teşekkür ederiz.

Ankete katılmak ister misiniz?

☐	Evet	
☐	Hayır	Teşekkür ederiz.

Kaç yaş aralığında olduğunuzu belirtiniz.

☐	18-25
☐	26-35
☐	36-55
☐	55 ve üzeri

Medeni Durumunuz

☐	Evli
☐	Bekar
☐	Boşanmış
☐	Eşi vefat etmiş

Eğitim düzeyiniz nedir?

Tek bir şık işaretleyiniz.

☐	İlkokul terk
☐	İlkokul mezunu
☐	İlköğretim/ortaokul mezunu
☐	Genel lise mezunu/ Mesleki ve teknik lise mezunu
☐	Meslek yüksekokulu (2 yıllık) mezunu
☐	Lisans mezunu
☐	Yüksek lisans mezunu
☐	Doktora mezunu

Hanede Yaşayan Kişi Sayısı Nedir?

☐	1-3 kişi
☐	4-6 kişi
☐	7-9 kişi
☐	10 ve üzeri kişi

Çocuğunuz var mı?

☐	Evet
☐	Hayır

Çocuğunuz var ise kaç yaş aralığındadır?

☐	0-12 yaş
☐	12 yaş üstü

Salgın sürecinde çocuğunuza kim/kimler baktı?

☐	Kendim baktım
☐	Eşimle birlikte baktık
☐	Bakıcı baktı
☐	Aile büyükleri baktı
☐	Diğer

Kronik bir rahatsızlığınız var mı?

☐	Evet
☐	Hayır

Var ise, Covid-19 salgını sürecinde kronik hastalığınızdan dolayı sizi uzaktan çalıştırdılar mı?

☐	Evet
☐	Hayır

Siz veya bir çalışma arkadaşınız işyerinde koronavirüse yakalandı mı?

☐	Evet-ben yakalandım
☐	Evet-çalışma arkadaşım/arkadaşlarım yakalandı
☐	Evet-ben yakalandım
☐	Hayır

Karantina sürecinde ev içinde yaşanan öncelikli sorunlar neler oldu?

☐	Temizlik
☐	Çocuk Bakımı
☐	Yaşlı Bakımı
☐	Yemek
☐	Maddi sorunlar

☐	Ailesel ve bireysel sorunlar
☐	Karantina kurallarına, temizlik ve hijyene uymama
☐	Özel sorunlar

Karantina sürecinde ev işleri konusunda aile bireyleri arasında işbölümü yapıldı mı?

☐	Evet
☐	Hayır
☐	Kısmen

Evet ise işbölümüne kimler katıldı?

☐	Eş
☐	Baba
☐	Erkek kardeş
☐	Anne
☐	Kız kardeş/abla
☐	Diğer belirtiniz.

Ev işleri günlük olarak ne kadar zaman ayırıyorsunuz?

☐	1 saat
☐	1 ila 3 saat arası
☐	3 ila 5 saat arası
☐	5 saat ve üzeri

Ev içi sorumluluklarınız (yaşlı, çocuk bakımı gibi) nedeniyle salgın sürecinde işyerinizde izin aldınız mı?

☐	Evet
☐	Hayır

Sizce karantina süreci kadına ve çocuğa şiddeti tetikledi mi?

☐	Evet
☐	Hayır

Karantina süreci içinde ev içi tartışma veya çatışmalar yaşadınız mı?

☐	Evet
☐	Hayır

Karantina sürecinde şiddete maruz kaldınız mı?

☐	Evet
☐	Hayır

Evet ise kim tarafından şiddete maruz kaldınız?

☐	Eş
☐	Baba
☐	Erkek kardeş
☐	Anne
☐	Kız kardeş/abla
☐	Erkek arkadaş
☐	Akraba/Tanıdık

Bu şiddetin türünü tarif edebilir misiniz?

☐	Fiziksel şiddet
☐	Psikolojik şiddet
☐	Ekonomik şiddet
☐	Cinsel şiddet

COVID-19 VE ÇALIŞMA HAYATI SORULARI

Karantina sürecinde hanede işsiz kalan oldu mu?

☐	Evet
☐	Hayır

Karantina sürecinde çalışma biçiminizde bir değişiklik oldu mu?

☐	Evet
☐	Hayır

Çalışma biçiminiz nasıl değişti?

☐	Uzaktan çalışma
☐	Kısmi çalışma
☐	Dönüşümlü çalışma
☐	Ücretsiz izne çıkarılma
☐	İdari izne çıkarılma

Koronavirüs döneminde çalışma süreniz nasıl etkilendi?

☐	Çalışma sürem arttı
☐	Çalışma sürem azaldı
☐	Çalışma sürem değişmedi

Karantina sürecinizde gelirinize bir değişim oldu mu?

☐	Evet
☐	Hayır

Aylık ortalama net geliriniz normal koşullar altında ne kadar?

İkramiye, fazla mesai ve varsa ücret dışı gelirleri dahil ederek değerlendiriniz.

☐	Asgari ücret
☐	Asgari ücret ile 2999 TL arası
☐	3000-3500 TL arası
☐	3001-3500 TL arası
☐	3501-4000 TL arası
☐	4001-5000 TL arası
☐	5001-6000 TL arası
☐	6001 TL ve üzeri

İşyerinde aynı bölümde-aynı işte çalıştığınız erkek işçiler ile ücret farkınız var mı?

☐	Evet
☐	Hayır

İşyerinde çalışma arkadaşlarınızdan herhangi biri tarafından şiddete maruz kaldınız mı?

☐	Evet
☐	Hayır

Evet ise lütfen belirtin

☐	Fiziksel şiddet
☐	Psikolojik şiddet
☐	Ekonomik şiddet
☐	Sözlü taciz
☐	Cinsel taciz

Covid-19 sürecinde işyeriniz ile yaşadığınız en önemli sorun nedir?

☐	İşçi sağlığı için alınması gereken önlemlerin yetersiz kalması
☐	İş yoğunluğunun artması
☐	Çalışma düzeninin (vardiyalı, evden çalışma, çalışan sayısının azlığı) değişmesi
☐	İşsiz tehdidi ile karşı karşıya kalınması
☐	Kısa çalışma ödeneğine başvurulması
☐	Ev içi sorumlulukları ve çocuk bakımı gerekçesiyle ortaya çıkan sorunlar
☐	Gelirin düşmesi

Salgın süreci psikolojik açıdan sizi nasıl etkiledi?

☐	Kendimi öfkeli ve kızgın hissediyorum
☐	Umutsuz hissediyorum
☐	Diğerler bireylerden ya da sosyal çevreden kopmuş hissediyorum
☐	Kamusal alanlara gitme konusunda endişeli davranıyorum.
☐	Kendi sağlığım ve sevdiğilerimin sağlığı için korku ve endişe duyuyorum
☐	Kronik sağlık sorunlarım arttı

SENDİKA İLE İLGİLİ SORULAR**Sendikanın düzenlediği eylem/etkinliklere katılım durumunuz nasıl?**

☐	Sık katılıyorum
☐	Seyrek katılıyorum
☐	Katılmıyorum

Kadınların genel olarak Türkiye’de sendikalarda temsiliyet düzeyi yeterli mi?

☐	Yeterli
☐	Yetersiz

Sendikamız tarafından daha sonra yapılacak anketlere katılmak ister misiniz?

☐	Evet
☐	Hayır

Telefon numaranızı yazınız.

E-posta adresinizi yazınız.

Anketimize katıldığınız için teşekkür ederiz.

DİSK/GENEL-İŞ

Türkiye Genel Hizmetler İşçileri Sendikası